

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра дошкільної педагогіки

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з наукової роботи
Н.М.Віннікова

«10» вересня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІННОВАЦІЇ У ГАЛУЗІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

для здобувачів вищої освіти

спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

освітньо-наукового рівня «доктор філософії»

освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта»

Київ – 2018

Розробник:

Пономаренко Тетяна Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту.

Викладач:

Пономаренко Тетяна Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від 05 вересня 2018 р. № 2

Завідувач кафедри Г.В. Беленька

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта»

«05» вересня 2018 р.

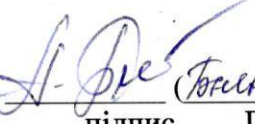
Гарант освітньо-наукової програми Г.В. Беленька

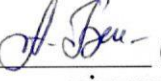
Робочу програму перевірено

«04» вересня 2018 р.

Завідувач аспірантури, докторантури О.В. Плющик

Пролонговано:

на 2019/2020 н.р. (Жуковська Т.В.), «05» 09 2019 р., протокол № 2
підпис П.І.Б.

на 2020/2021 н.р. (Беленька Г.В.), «26» 08 2020 р., протокол № 1
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
ІННОВАЦІЇ У ГАЛУЗІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ		
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6 / 180	
Курс	2	2
Семестр	4	4
Кількість змістовий модулів із розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	6	6
Обсяг годин, в тому числі:	180	180
Аудиторні	84	24
Самостійна робота	96	156
Форма підсумкового контролю	Залікове оцінювання	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – формування готовності майбутніх докторів філософії з дошкільної освіти до впровадження педагогічних інноваційних технологій в освітній процес закладу дошкільної освіти.

Завдання навчальної дисципліни:

– розширення, поглиблення, узагальнення знань майбутніх докторів філософії з дошкільної освіти про теоретико-методологічні засади інноваційних педагогічних технологій в галузі дошкільної освіти;

– поглиблення практичного досвіду майбутніх докторів філософії щодо особливостей впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес закладу дошкільної освіти;

– формування в майбутніх докторів філософії здатності до аналізу доцільності застосування й ефективності використання інноваційних педагогічних технологій в освітньому процесі закладу дошкільної освіти;

– формування в майбутніх докторів філософії вмій, навичок з управління процесом впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес закладу дошкільної освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми спеціальності формуються фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Фахові компетентності (ФК)	ФК 5	Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії, ефективної комунікації і презентації наукових доробків та ідей; участі у різних видах наукового спілкування; володіння науковим стилем викладу матеріалу дослідження; встановлення продуктивних зв'язків з людьми щодо обміну досвідом (емоційним, соціальним, практичним тощо).
	ФК 8	Здатність до упровадження інновацій в освітню діяльність закладів дошкільної освіти та інших інституцій дошкільного дитинства.

3.Результати навчання за дисципліною

У результаті опрацювання змісту навчальної дисципліни здобувач наукового ступеня має досягнути таких програмових результатів навчання:

ПРН 13	Здатен до аналізу, реалізації та вдосконалення вимог освітніх стандартів у галузі дошкільної освіти шляхом проведення дослідження різних аспектів діяльності дітей та педагогів у дошкільних закладах; створення методичного забезпечення освітнього процесу закладу дошкільної освіти, організації різних форм методичної роботи, аналізу й розповсюдження передового педагогічного досвіду, аналізу та планування освітньої діяльності з використання альтернативних педагогічних технологій; застосування методів психолого-педагогічного дослідження в практиці дошкільної освіти.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						Самостійна
	Аудиторна						
	Усього	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Інноваційність як умова забезпечення якості дошкільної освіти							
Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної дошкільної освіти	15	4					11
Тема 2. Інноваційні педагогічні технології як феномен освітньої діяльності	15	6					9
Тема 3. Інноваційні педагогічні технології в системі освітньої інноватики	15	4	4				7
Разом	45	14	4				27
Змістовий модуль 2. Упровадження інноваційних педагогічних технологій в освітню діяльність закладу дошкільної освіти							
Тема 4. Упровадження педагогічних інновацій з соціально-морального розвитку дошкільників	17	4	4				9
Тема 5. Інноваційна діяльність педагогів в галузі фізичного виховання дітей дошкільного віку	17	4	4				9
Тема 6. Інноваційна діяльність педагогів в галузі мовленнєвого розвитку дошкільників	17	4	4				9
Тема 7. Упровадження інноваційних педагогічних технологій логіко-математичного розвитку дошкільників	17	4	4				9
Тема 8. Упровадження інноваційних педагогічних технологій формування екологічної культури дітей дошкільного віку	17	4	4				9
Тема 9. Упровадження інноваційних педагогічних технологій естетичного розвитку дошкільників	17	6	4				7
Разом	102	26	24				52
Змістовий модуль 3. Управління інноваційною діяльністю як умова забезпечення якості дошкільної освіти							
Тема 10. Управління впровадженням педагогічних інновацій в галузі дошкільної освіти	19	4	4				11
Тема 11. Готовність фахівців дошкільної освіти до управління інноваційною діяльністю в умовах ЗДО	14	4	4				6
Разом	33	8	8				17
Усього:	180	48	36				96

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Аудиторна						Самостійна
	Усього	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Інноваційність як умова забезпечення якості дошкільної освіти							
Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної дошкільної освіти	15	2					13
Тема 2. Інноваційні педагогічні технології як феномен освітньої діяльності	15						15
Тема 3. Інноваційні педагогічні технології в системі освітньої інноватики	15		2				13
Разом	45	2	2				41
Змістовий модуль 2. Упровадження інноваційних педагогічних технологій в освітню діяльність закладу дошкільної освіти							
Тема 4. Упровадження педагогічних інновацій з соціально-морального розвитку дошкільників	17	2	2				13
Тема 5. Інноваційна діяльність педагогів в галузі фізичного виховання дітей дошкільного віку	17	2					15
Тема 6. Інноваційна діяльність педагогів в галузі мовленнєвого розвитку дошкільників	17		2				15
Тема 7. Упровадження інноваційних педагогічних технологій логіко-математичного розвитку дошкільників	17	2					15
Тема 8. Упровадження інноваційних педагогічних технологій формування екологічної культури дітей дошкільного віку	17	2	2				13
Тема 9. Упровадження інноваційних педагогічних технологій естетичного розвитку дошкільників	17		2				15
Разом	102	8	8				86
Змістовий модуль 3. Управління інноваційною діяльністю як умова забезпечення якості дошкільної освіти							
Тема 10. Управління впровадженням педагогічних інновацій в галузі дошкільної освіти	19	2					17
Тема 11. Готовність фахівців дошкільної освіти до управління інноваційною діяльністю в умовах ЗДО	14		2				12
Разом	33	2	2				29
Усього:	180	12	12				156

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

Інноваційність як умова забезпечення якості дошкільної освіти

Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної дошкільної освіти

Предмет і завдання навчальної дисципліни «Інновації у галузі дошкільної освіти». Місце і роль освіти в житті людини й суспільства. Інноваційність в сучасному освітньому просторі. Гуманістична спрямованість освітніх інноваційних процесів. Інноваційність дошкільної освіти в умовах її модернізації. Інноваційні тенденції розвитку сучасної дошкільної освіти: орієнтація на досвід європейських країн; перенесення акцентів з інтелектуальної на морально-етичну складову освіти; психологізація освітнього процесу; актуалізація питань співпраці всіх учасників освітнього процесу; інтеграція змісту освіти дітей в ЗДО. Інноваційність як умова ефективної реалізації Базового компоненту дошкільної освіти. Інноваційність як умова забезпечення якості дошкільної освіти.

Основні поняття теми: інноваційність, інноваційні технології, якість дошкільної освіти, гуманістична спрямованість дошкільної освіти.

Література основна: 1, 2, 4, 5.

Література додаткова: 2, 3.

Тема 2. Інноваційні педагогічні технології як феномен освітньої діяльності

Характеристика сутності понять (педагогічна інноватика, нове, новація, інновація, новатор, інноватор нововведення, новизна (абсолютна, відносна, суб'єктивна), інноваційний потенціал, педагогічна інноватика, інноваційна освітня діяльність. Технологія. Педагогічна технологія. Інноваційна педагогічна технологія. Класифікація педагогічних інновацій. Закони перебігу інноваційних педагогічних процесів. Типи структур інноваційних процесів. Реалізація стандарту дошкільної освіти на засадах упровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес закладів дошкільної освіти.

Основні поняття теми: педагогічна технологія, інноваційна педагогічна технологія, інноваційна освітня діяльність.

Література основна: 1, 2.

Література додаткова: 2, 3, 7.

Тема 3. Інноваційні педагогічні технології в системі освітньої інноватики

Основні групи інноваційних педагогічних технологій: системні – «Будинок вільної дитини» (М. Монтессорі), Антропософські школи (Р. Штейнер), «Школа успіху і радості» (С. Френе); модульні – технології раннього навчання (М. Зайцев, Г. Доман); локальні – технологія розвитку творчої особистості (Г. Альтшуллер, Б. Грааль), технологія фізичного виховання дітей (М. Єфименко). Інтегроване і

тематично-проектне навчання як педагогічна технологія. Особливості впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітнє середовище закладів дошкільної освіти.

Основні поняття теми: класифікація, модульні технології, системні технології, локальні технології, освітнє середовище.

Література основна: 1, 2, 3, 7.

Література додаткова: 2.

Змістовий модуль 2.

Упровадження інноваційних педагогічних технологій в освітню діяльність закладу дошкільної освіти

Тема 4. Упровадження педагогічних інновацій з соціально-морального розвитку дошкільників

Упровадження інноваційних педагогічних технологій соціально-морального розвитку дошкільників з метою: соціально-морального розвитку (технологія психолого-педагогічного проектування взаємодії дорослого з дитиною; Т. Піроженко); формування духовної культури дошкільників у контексті відродження національної культури (Л. Артемова, О. Кононко, В. Кузьменко, Т. Поніманська та ін.); гуманістичної спрямованості особистості дошкільника (Л. Врочинська, О. Козлюк, Т. Поніманська, Т. Фасолько та ін.); навичок співробітництва (Л. Крайнова); готовності до сприймання моральних норм (Н. Горопаха); гуманного ставлення до природи (Г. Беленька, О. Половіна); гуманних стосунків дошкільників в ігровій діяльності (О. Стаєнна); прилучення дитини до світу загальнолюдських цінностей на засадах суб'єкт-суб'єктної моделі спілкування дорослого з дитиною (Г. Беленька, О. Половіна, Т. Пономаренко та ін.); розвитку соціальних емоцій, взаємин дітей дошкільного віку (Л. Артемова, Н. Дятленко, І. Княжева, О. Кононко, О. Стаєнна); соціалізації дошкільників, формування їхньої життєвої компетентності (О. Кононко, В. Кузьменко, І. Печенко, Т. Поніманська); реалізації педагогіки ровесництва як стратегії й тактики соціалізації старших дошкільників в умовах закладу дошкільної освіти (за Н. Гавриш).

Основні поняття теми: інноваційні педагогічні технології соціально-морального розвитку дошкільників, гуманність, соціалізація, духовна культура, загальнолюдські цінності, життєва компетентність.

Література основна: 2, 3, 4.

Література додаткова: 2, 3, 4, 5, 7.

Тема 5. Інноваційна діяльність у галузі фізичного виховання дітей дошкільного віку

Педагогічні інноваційні технології в галузі фізичного виховання дошкільників. Сучасні наукові дослідження з проблеми оздоровлення дітей в ЗДО (Г. Беленька, О. Богініч, Е. Вільчковський, Н. Денисенко, М. Єфименко). Впровадженням: технології О. Нікітіної, Б. Нікітіна; різних видів гімнастик – стимулювальної,

дихальної, пальчикової (вправи, ігри, картинки), фітболгімнастики, гімнастики для очей, лікувальної гімнастики для пальців, психогімнастики (вправи, ігри, етюди, пантоміми); оздоровчих комплексів з елементами психогімнастики – дихально-оздоровчого комплексу «кун-фу», гімнастики у-шу для дошкільників, ігор-медитацій, оздоровчого комплексу «бебі-йога»; оздоровчих технологій профілактично-лікувального спрямування – фітотерапії (чаї, коктейлі, фітомішечки), аромотерапії (ароматизація приміщення), вітамінотерапії (вітамінізація страв); оздоровчих технологій терапевтичного спрямування – ігрової терапії, сміхотерапії (гелотологія), імаготерапії, анімалотерапії, кінезітерапії, смакотерапії, аква-терапії, літотерапії, Delete-терапії.

Основні поняття теми: педагогічні інновації у галузі фізичного виховання дошкільників, оздоровлення, здоров'язберігаюча технологія, інноваційна оздоровча технологія, види гімнастик.

Література основна: 2, 3, 4.

Література додаткова: 2, 3, 4, 5, 7.

Тема 6. Інноваційна діяльність педагогів в галузі мовленнєвого розвитку дошкільників

Інноваційні педагогічні технології мовленнєвого розвитку дошкільників. Сучасні підходи до мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку (А. Богуш, Н. Гавриш, Н. Луцан). Упровадження інноваційних підходів до роботи з літературними творами в умовах закладу дошкільної освіти (за Н. Гавриш). Упровадження технологій: інтелектуально-мовленнєвого розвитку; інформаційно-ігрової творчості; розповідання за серією сюжетних картинок; раннього навчання читанню (Л. Шелест, М. Зайцев); розповідання за схемами (О. Білан, К. Крутій); складання описових розповідей за схемами (Т. Ткаченко).

Основні поняття теми: мовленнєвий розвиток, інтелектуально-мовленнєвий розвиток; інформаційно-ігрова творчість, схема, розповідання, читання.

Література основна: 2, 3, 4.

Література додаткова: 1, 2, 4, 3, 5, 7.

Тема 7. Впровадження інноваційних педагогічних технологій логіко-математичного розвитку дошкільників

Інноваційна діяльність у сфері інтелектуального розвитку дітей дошкільного віку. Педагогічні інноваційні технології логіко-математичного розвитку дошкільників. Використання технологій: лего-технології (Л. Парамонова); розвивальних ігор («Казкові лабіринти гри»; В. Воскобович); розвивального навчання (Л. Зайцева); складання інтелектуальних карток; використання інтерактивної дошки (Г. Беленька, М. Машовець); ейдетики (І. Матюгін).

Основні поняття теми: інноваційні педагогічні технології логіко-математичного розвитку дошкільників, лего-технологія, розвиваючі ігри, інтелектуальні картки.

Література основна: 2, 3, 4.

Література додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 7.

Тема 8. Впровадження інноваційних педагогічних технологій формування екологічної культури дошкільників

Інноваційні педагогічні технології формування екологічної культури дошкільників. Екологічна культура як результат екологічної освіти. Екологічна культура педагога. Екологічна освіта дошкільників. Упровадження: моделювання як методу екологічної освіти; екологічних ігор; ігрових ситуацій; циклів спостережень за мешканцями куточка природи й території ЗДО, заповненням календаря природи; спілкуванням з рослинами й тваринами; комплексних і розважальних заходів (походи, екскурсії, природоохоронні акції, свята і розваги); використання екологічної стежина; краєзнавчо-туристичної діяльності (КТД); технології використання театру; інтерактивних технологій (смарт-дошка, комп'ютерні ігри екологічного змісту); технології ОСР (освіти сталого розвитку); авторських технологій формування екологічної культури; технологій розвитку емоційної сфери дітей раннього віку засобами природи; технологій формування екологічної культури дошкільників засобами казки (А. Беленька, Т. Науменко); технології формування екологічно доцільної поведінки дітей на різних етапах дошкільного дитинства (за Н. Гавриш); експериментування як технології (Н. Лисенко, З. Плохій); технології формування естетичного ставлення до природи засобами образотворчого мистецтва (А. Беленька, О. Половіна); технології «Довкілля» (Л. Калуська).

Основні поняття теми: інноваційні педагогічні технології формування екологічної культури дошкільників, екологічна культура, моделювання, інтерактивні технології.

Література основна: 2, 3, 4.

Література додаткова: 2, 3, 4, 5, 7.

Тема 9. Упровадження інноваційних педагогічних технологій естетичного розвитку дошкільників

Педагогічні інноваційні технології естетичного розвитку дошкільників. **Упровадження:** технологій роботи з казкою (Г. Беленька, Т. Зінкевич-Євстигнєєва); аудіального розвитку дошкільників засобами музики (С. Нечай); sand-play (пісочної терапії; Т. Бьюзен, Є. Васильєва, Є. Волков, Н. Гавриш, Д. Кларк, Х. Мюллер, Д. Наст); ігротеки (за Г. Лендрет); розвитку уяви (Н. Єгорова, І. Карабаєва); роботи з кольором (В. Кулешов); використання музейного простору в роботі з дітьми дошкільного віку; казкотерапії; фототерапії; формокорекційної ритмопластики (Р. Чураєв, Т. Чураєва); інноваційних підходів до розвитку творчості дошкільників (І. Біла, Н. Єгорова, Т. Житонік, Лоріс Малагуцці, О. Половіна, Emilia Reggio, О. Семенов, М. Шуть); інновацій в образотворчій діяльності (К. Демчик, О. Дронова, Л. Шульга); в музичному мистецтві (О. Іваненко, М. Казінік, С. Науменко, С. Нечай, І. Романюк, Р. Савченко, А. Шевчук); в театралізованій діяльності (Н. Сиротич); аквагриму; методу креативної структурованої імпровізації (О. Драч); зарубіжного досвіду естетичного виховання дітей (Німеччина, Чехія, Японія, США).

Основні поняття теми: інноваційні педагогічні технології естетичного розвитку дошкільників, творчість, музика, естетотерапія, казкотерапія, музейний простір.

Література основна: 2, 3, 4.

Література додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Змістовий модуль 3.

Управління інноваційною діяльністю як умова забезпечення якості дошкільної освіти

Тема 10. Управління педагогічними інноваціями в закладі дошкільної освіти

Методологічні підходи в галузі управління інноваціями. Умови, методи, форми ефективного управління інноваційною діяльністю в закладі дошкільної освіти. Програма інноваційної діяльності ЗДО. Комплексно-цільова програма інноваційної діяльності ЗДО. Особливості реалізації комплексно-цільової програми інноваційної діяльності ЗДО. Педагогічна експертиза інноваційної діяльності.

Основні поняття теми: управління, методологічні підходи, комплексно-цільова програма, експертиза, готовність.

Література основна: 1, 2, 4, 5.

Література додаткова: 4, 5.

Тема 11. Готовність фахівців дошкільної освіти до управління інноваційною діяльністю в умовах ЗДО

Актуальність і сутність готовності фахівців дошкільної освіти до управління інноваційною діяльністю. Управлінська компетентність фахівців дошкільної освіти. Управлінська інноваційна компетентність фахівців дошкільної освіти. Компоненти управлінської інноваційної компетентності фахівців дошкільної освіти (ціннісно-мотиваційний, когнітивно-діяльнісний, особистісний). Особливості управління інноваційною педагогічною діяльністю в умовах ЗДО. Фрустрація як розбіжність реальності з очікуваннями об'єктів (суб'єктів) управління. Антиінноваційні бар'єри в інноваційній педагогічній діяльності.

Література основна: 1, 2, 4, 5.

Література додаткова: 4, 5, 7.

6. Контроль навчальних досягнень.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (денна форма)

Вид діяльності аспіранта	Макс. кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Макс. Кількість балів
Відвідування лекцій	1	12	12
Відвідування семінарських занять	1	9	9
Робота на семінарських заняттях	10	9	90
Виконання завдань самостійної роботи	5	3	15
Разом/Максимальна кількість балів			126
		126: 100 = 1,26	
Коефіцієнт		1,26	

Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (заочна форма)

Вид діяльності аспіранта	Макс. кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Макс. Кількість балів
Відвідування лекцій	1	6	6
Відвідування семінарських занять	1	6	6
Робота на семінарських заняттях	10	6	60
Виконання завдань самостійної роботи	5	6	30
Разом/Максимальна кількість балів			102
		102: 100 = 1,02	
Коефіцієнт		1,02	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Завдання для самостійної роботи	К-ть годин		К-ть балів
	денна	заочна	
Змістовий модуль І.			
Інноваційність як умова забезпечення якості дошкільної освіти			
Підготувати стендову доповідь: узагальнення досвіду вивчення особливостей впровадження педагогічних інновацій в закладах дошкільної освіти	27	27	5
Змістовий модуль 2.			
Упровадження інноваційних педагогічних технологій в освітню діяльність			

закладу дошкільної освіти			
Підготувати відеопрезентацію авторської моделі інноваційної педагогічної діяльності з будь-якого напрямку (соціально-морального, фізичного, мовленнєвого, логіко-математичного, екологічного, естетичного тощо) розвитку дошкільників в умовах закладу дошкільної освіти	52	-	5
Підготувати презентацію авторської моделі інноваційної педагогічної діяльності з соціально-морального напрямку розвитку дошкільників в умовах закладу дошкільної освіти	-	28	5
Підготувати презентацію авторської моделі інноваційної педагогічної діяльності з фізичного напрямку розвитку дошкільників в умовах закладу дошкільної освіти	-	28	5
Підготувати презентацію авторської моделі інноваційної педагогічної діяльності з логіко-математичного напрямку розвитку дошкільників в умовах закладу дошкільної освіти	-	28	5
Підготувати презентацію авторської моделі інноваційної педагогічної діяльності з екологічного напрямку розвитку дошкільників в умовах закладу дошкільної освіти	-	28	5
Змістовий модуль 3.			
Управління інноваційною діяльністю як умова забезпечення якості дошкільної освіти			
Підготувати відеопрезентацію авторської моделі інноваційної педагогічної діяльності закладу дошкільної освіти	17	17	5
Разом	96	156	

6.3. Критерії оцінювання завдання самостійної роботи з навчальної дисципліни

К-ть балів	Критерії оцінювання
5	завдання виконано якісно, самостійно та своєчасно; зміст завдання розкритий у повному обсязі, доцільно обрані інформаційні джерела, дібрана інформація систематизована й проаналізована; аспірант виявив ініціативність у пошуку додаткових джерел інформації та креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
4	завдання виконано самостійно та своєчасно; зміст завдання загалом розкритий, однак включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми; виявлення схильності до системно-наукового аналізу, прагнення до творчого використання набутих знань та умінь, але за

	наявності незначних помилок.
3	завдання виконано не своєчасно, має місце порушення логіки й структури викладу матеріалу; робота не містить авторської думки; можливі суттєві помилки у виконанні завдань, але аспірант спроможний усунути їх під керівництвом викладача.
0-2	завдання виконано поверхово, фрагментарно, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення; несвоєчасне та неякісне виконання завдань, вияв не самостійності у роботі.

6.4. Форма підсумкового контролю

Підсумковий контроль проводиться у формі залікового оцінювання за результатами поточної успішності (проміжного контролю) з дисципліни «Інновації в галузі дошкільної освіти».

6.5. Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: підручник / І. М. Дичківська – 2-ге вид., допов. – К.: Академвидав. – 2012. – 352 с.
2. Інновації в дошкільній освіті. Програми, технології, проекти, ідеї, досвід: посібник на допомогу дошкільнім працівникам / авт.-упор.: Л. В. Калуська, М. В. Отрощенко. – Мандрівець, 2010. – 34 с.
3. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку: компетентнісний підхід: монографія / за заг. ред. Г. В. Беленької, О. А. Половіної. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. – 208 с.
4. Пономаренко Т. О. Культуровідповідне управління якістю освіти: Навчально-методичний посібник. – Луганськ : Альма-матер, 2006. – С. 102–132.
5. Теоретичні засади культуровідповідного управління дошкільною освітою : монографія / Тетяна Олександрівна Пономаренко ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Траса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2008. – С. 190–212.

Додаткові:

1. Гавриш Н. Організація освітньої діяльності в дошкільному закладі, або як досягти балансу між традиціями та інноваціями / Н. Гавриш, К. Крутій // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2015. – № 8. – С. 4 – 10.
2. Гавриш Н. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку. Навч.-метод. посіб. для дошкільних навч. закладів / Н. Гавриш, О. Саприкіна / за заг. ред. О. Пометун. – Дніпропетровськ: Ліра, 2014. – 120 с.
3. Здоров'я дитини від родини. Як виховати в сім'ї здорову дитину від народження до повноліття : колект. моногр. / Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, М. А. Машовець; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Ін-т педагогіки і психології. – К. : СПД Богданова А. М., 2006. – 220 с.
4. Кіндрат І. Технологія Mind Mapping: джерела, концептуальні засади, термінологія // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2018. – № 4. – С. 16–22.
5. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина», відповідно до Базового комплектація дошкільної освіти / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; / [авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч [та ін.]; наук. ред. А. Г. Беленька, М. А. Машовець. – Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 352 с.
6. Федій О. А. Естетотерапія / О. А. Федій. – Навч. посіб. 2-ге вид. перероб та доп. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2012. – 304 с.
7. Якименко С. Інтегрована особистісно-орієнтована технологія: теорія, методика, практика / С. Якименко, Л. Голян // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2015. – № 3. – С. 2 –30.

Інтернет-ресурси:

1. Авторська методика Л. Шелестової «Розвивальне читання». ДНЗ №7 «Журавлик» (м. Фастів). 2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fastiv-dnz7.edukit.kiev.ua>
2. Використання інновацій у формуванні природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку. КЗ ДНЗ №70 «Сонечко». 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.slideshare.net/ssuser9c1009/ss-73087138>
3. Впровадження інноваційних технологій в систему фізкультурно – оздоровчої роботи в дошкільному навчальному закладі. – 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://hm-rmk.ucoz.ru/pedvustavka/malinickij_dnz.pdf
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : навч. посіб. / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 351 с. <https://eltutor.at.ua/Podskazki/Dychkivska.pdf>
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : підручник / І. М. Дичківська. – 2-ге вид. доп. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с. <https://academia-ps.com.ua/product/306>
6. Інноваційні здоров'язбережувальні технології на заняттях з фізичного виховання. З досвіду роботи фізичного інструктора з фізичної культури КДНЗ (ясла-садок) № 10 «Джерельце» Н. Я. Маслюк. – Нікополь, 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.slideshare.net/AlexMazur/ss-85724472>
7. Інноваційні технології в дошкільній освіті: Збірник абстрактів Міжнародної науково-практичної інтернетконференції, м. Переяслав-Хмельницький, 28-29 березня 2018 р. / за заг. ред. Л. О. Калмикової, Н. В. Гавриш. Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2018. – 266 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://phdpu.edu.ua>
8. Інноваційні оздоровчі технології. ДНЗ № 535 «Світлячок» (м. Київ). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://535cadik.io.ua/album431597>
9. Клипко В. Ю. Використання методу проектної діяльності в екологічному вихованні дошкільників в процесі ознайомлення з рослинами. Екологічний проект «Наше дерево». 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dnz101.jimdo.com>
10. Куриш Н. К. Інноваційні підходи до екологічного виховання дітей дошкільного віку / Н. К. Куриш, Л. В. Трасковська. 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oblosvita.com/navigaciya/skrynka/zahody/15469-nnovacyn-pdhodi-do-ekologchnogo-vihovannya-dtey-doshklnogo-vku.html>
11. Любченко І. І. Інноваційна діяльність із впровадження логіко математичного розвитку в дошкільному навчальному закладі / І. І. Любченко // Науковий вісник Мукачівського державного університету, 2015 Серія «Педагогіка та психологія». Випуск 1 (1). – С. 17-20. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://msu.edu.ua/visn1/wp-content/uploads/01_15/5.pdf
12. Підлипняк І. Ю. Логіко-математичний розвиток дітей дошкільного віку: особливості освітньо-виховного процесу / І. Ю. Підлипняк // Науковий Вісник Ужгородського університету. Серія : «Педагогіка. Соціальна робота». 2017. – Випуск 2

(41). - С. 194-196. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua>

13. Розвивальне читання дошкільнят за методикою Л. Шелестової . – 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.shelestova.com.ua>

14. Чумаченко Н. І. Використання авторських методик З. Дьенеша, Дж. Кюізенера в логіко – математичному розвитку дошкільників. КЗ «Дошкільний навчальний заклад №303 компенсуючого типу» КМР. 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://abetkaland.in.ua/metody-dyenesha-kyuizenera/>

Плани семінарських занять

Семінарське заняття 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної дошкільної освіти**I. Теоретична частина.**

1. Предмет, мета й завдання навчальної дисципліни «Освітній менеджмент в галузі дошкільної освіти» (змістовий модуль «Інноваційні технології»).
2. Місце і роль освіти в житті людини й суспільства.
3. Інноваційність в сучасному освітньому просторі.
4. Гуманістична спрямованість освітніх інноваційних процесів.
5. Інноваційність дошкільної освіти в умовах її модернізації.
 - 5.1. Орієнтація на досвід європейських країн.
 - 5.2. Перенесення акцентів з інтелектуальної на моральну складову освіти.
 - 5.3. Психологізація освітнього процесу в галузі дошкільної освіти.
 - 5.4. Актуалізація питань співпраці всіх учасників освітнього процесу.
 - 5.5. Інтеграція змісту освіти дітей в ЗДО.
6. Інноваційність як умова ефективної реалізації Базового компоненту дошкільної освіти.
7. Інноваційність як умова забезпечення якості дошкільної освіти.

II. Практична частина.

1. Термінологічний диктант за складеним термінологічним словником: виховання; навчання; освіта; гуманітаризація освіти; гуманізація освіти; демократизація освіти; неперервність освіти; інноваційність; інноваційні педагогічні технології; якість дошкільної освіти; компетентнісний підхід в освіті; діяльнісний підхід в освіті; традиційне навчання; інноваційне навчання; психологія; якість освіти.
2. Виконання експрес-контрольної роботи за питаннями теоретичної частини семінарського заняття.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література основна: 2,3,4.

Література додаткова: 2,3,4,5,7.

Семінарське заняття 2. Інноваційні педагогічні технології як феномен освітньої діяльності**I. Теоретична частина.**

1. Характеристика сутності основних понять проблеми.
2. Інноваційна педагогічна технологія.
3. Класифікація педагогічних інновацій.
4. Закони перебігу інноваційних педагогічних процесів.
5. Типи структур інноваційних процесів.

Основні поняття теми: педагогічна інноватика, інновація, нове, нововведення, інноваційна педагогічна технологія, інноваційна освітня діяльність, закони, структура.

II. Практична частина.

Семінарське заняття 5. Упровадження інноваційних педагогічних технологій у галузі мовленнєвого розвитку дошкільників

I. Теоретична частина.

1. Сучасні підходи до мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку (А. Богуш, Н. Гавриш, Н. Луцан та ін.).

2. Управління педагогічними інноваційними в галузі мовленнєвого розвитку дошкільників.

3. Управління впровадженням інноваційних підходів до роботи з літературними творами в умовах закладу дошкільної освіти (за Н. Гавриш).

4. Управління впровадженням технологій: інтелектуально-мовленнєвого розвитку; інформаційно-ігрової творчості; розповідання за серією сюжетних картинок; раннього навчання читанню (Л. Шелест, М. Зайцев).

Основні поняття теми: мовленнєвий розвиток, інтелектуально-мовленнєвий розвиток; інформаційно-ігрова творчість, схема, розповідання, читання.

II. Практична частина.

Вивчення досвіду закладу дошкільної освіти № 200 (м. Київ) з впровадження інноваційних педагогічних технологій в галузі мовленнєвого розвитку дошкільників.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література основна: 2,3,4.

Література додаткова: 1-5,7.

Семінарське заняття 6. Упровадження інновацій в галузі логіко-математичного розвитку дошкільників

I. Теоретична частина.

1. Інноваційна діяльність у сфері інтелектуального розвитку дітей дошкільного віку (Л. Артемова, Г. Беленька, А. Богуш, Л. Венгер, Н. Гавриш, Н. Грама, О. Запорожець, М. Машовець, М. Подд'яков, О. Усова та ін.).

2. Управління педагогічними інноваційними технологіями логіко-математичного розвитку дошкільників.

Основні поняття теми: інноваційні педагогічні технології логіко-математичного розвитку дошкільників, леґо-технологія, розвиваючі ігри, інтелектуальні картки.

II. Практична частина.

Розробка програми інноваційної діяльності закладу дошкільної освіти в галузі логіко-математичного розвитку дошкільників.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література основна: 2,3,4.

Література додаткова: 2-5,7.

Семінарське заняття 7. Управління інноваційними педагогічними технологіями формування екологічної культури дошкільників

I. Теоретична частина.

1. Екологічна культура особистості як результат дошкільної екологічної освіти (А. Беленька, Н. Гавриш, Н. Лисенко, Т. Науменко, З. Плохій, О. Половіна та ін.).

1. Термінологічний диктант за складеним термінологічним словником: педагогічна інноватика; нове; новація; інновація; новатор; інноватор; нововведення; новизна (абсолютна, відносна, суб'єктивна); інноваційний потенціал; педагогічна інноватика; інноваційна освітня діяльність; педагогічна технологія; педагогічна інноваційна технологія.

2. Виконання експрес-контрольної роботи за питаннями теоретичної частини семінарського заняття.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література основна: 2,3,4.

Література додаткова: 2-5,7.

Семінарське заняття 3. Упровадження педагогічних інновацій з соціально-морального розвитку дошкільників

I. Теоретична частина.

1. Сучасні наукові дослідження з проблеми соціально-морального розвитку дошкільників (Г. Беленька, Л. Артемова, О. Кононко, В. Кузьменко, І. Печенко, О. Половіна, Т. Пономаренко, Т. Поніманська, О. Стаєнна, Т. Фасолько та ін.).

2. Упровадженням інноваційних педагогічних технологій в галузі соціально-морального виховання дошкільників в практику освітнього процесу ЗДО.

II. Практична частина.

Розробка програми інноваційної діяльності закладу дошкільної освіти в галузі соціально-морального розвитку дошкільників.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література основна: 2,3,4.

Література додаткова: 2-5,7.

Семінарське заняття 4. Інноваційна діяльність у галузі фізичного виховання дітей дошкільного віку

I. Теоретична частина.

1. Сучасні наукові дослідження з проблеми оздоровлення дітей в ЗДО (Г. Беленька, О. Богініч, Е. Вільчковський, Н. Денисенко, М. Єфименко та ін.).

2. Упровадження інноваційних педагогічних технологій в галузі фізичного виховання дошкільників в освітній процес ЗДО.

II. Практична частина.

Узагальнення досвіду закладу дошкільної освіти № 303 (м. Київ) з впровадження здоров'язбережувальних технологій.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література основна: 2,3,4.

Література додаткова: 1-5,7.

2. Управління впровадженням інноваційних педагогічних технологій формування екологічної культури дошкільників.

Основні поняття теми: інноваційні педагогічні технології формування екологічної культури дошкільників, екологічна культура, моделювання, інтерактивні технології.

II. Практична частина.

Узагальнення досвіду закладу дошкільної освіти № 568 (м. Київ) з впровадження інноваційних педагогічних технологій формування екологічної культури дошкільників.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література основна: 2,3,4.

Література додаткова: 2-7.

Семінарське заняття 8. Впровадження педагогічних інноваційних технологій естетичного розвитку дошкільників

I. Теоретична частина.

1. Інноваційна діяльність у сфері естетичного розвитку дітей дошкільного віку (Г. Беленька, О. Драч, О. Половіна, О. Семенов, Н. Сиротич, М. Шуть та ін.)

2. Впровадженням інноваційних педагогічних технологій в галузі естетичного розвитку дошкільників.

Основні поняття теми: інноваційні педагогічні технології естетичного розвитку дошкільників, творчість, музика, естетотерапія, казкотерапія, музейний простір.

II. Практична частина.

Узагальнення досвіду закладу дошкільної освіти «Країна дитинства» (м. Київ) з впровадження інноваційних педагогічних технологій естетичного розвитку дошкільників.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література основна: 1,2,4,5.

Література додаткова: 4,5,6.

Семінарське заняття 9. Готовність фахівців дошкільної освіти до управління інноваційною педагогічною діяльністю

I. Теоретична частина.

1. Сутність готовності фахівців дошкільної освіти до управління інноваційною діяльністю.

2. Особливості управління інноваційною педагогічною діяльністю в умовах ЗДО.

3. Фрустрація як розбіжність реальності з очікуваннями об'єктів (суб'єктів) управління.

4. Антиінноваційні бар'єри в інноваційній педагогічній діяльності ЗДО.

Основні поняття теми: фахівці дошкільної освіти, готовність до інноваційної педагогічної діяльності, управлінська компетентність, управлінська інноваційна компетентність, антиінноваційні бар'єри, фрустрація.

II. Практична частина.

1. Підібрати й імітувати вправу, яку можна використати для подолання психологічних бар'єрів інноваційної діяльності педагога.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Література основна: 1,2,4,5.

Література додаткова: 4,5,6.